

Krajská koordinační skupina hlavního města Prahy pro Reformu péče o duševní zdraví.

Zápis ze setkání dne 7. 4. 2022, Staroměstská radnice

Zúčastnění:

SYMPATHEA – Blanka Kašparová
SOCIÁLNÍ ODBOR MAGISTRÁT – Jindřich Exner
FOKUS PRAHA – Petr Hudlička
BAOBAB – Petra Bartovská
PSYCHIATRICKÁ NEMOCNICE BOHNICE – Martin Hollý
PSYCHOSOCIÁLNÍ KLINIKA – Martin Vlček
ZDRAVOTNÍ ODBOR MAGISTRÁT – Alena Havelková
KRAJSKÝ PROTIDROGOVÝ KOORDINÁTOR MAGISTRÁT – Daniel Dárek
AMIGA – Elena Tulupova
METROPOLITNÍ ZDRAVOTNICKÝ SERVIS – Pavel Novák
METROPOLITNÍ ZDRAVOTNICKÝ SERVIS – Martina Friedrichová

PROGRAM:

1. Aktuální situace v pomoci ukrajinským uprchlíkům – v oblasti duševního zdraví
  - Nabídky psychosociální pomoci pro uprchlíky z Ukrajiny od jednotlivých organizací
  - Zdroje informací, financí
2. Aktuality v rámci Reformy – sdílení informací

Ad 1) Aktuální situace v pomoci ukrajinským uprchlíkům – v oblasti duševního zdraví

POPIS SITUACE VE VZTAHU K LIDEM PŘÍCHÁZEJÍCÍM Z UKRAJINY – PAVEL NOVÁK

KACPU – asistenční centra – první nárazník

- poskytují sociální služby, tlumočníky, řeší ubytování, víza, zdravotní péči, zaměstnání (Kongresový palác- přesun do Vysočan do budovy KB)
- materiální pomoc a bydlení (Václavák)

Existuje asi 40 větších ubytovacích míst po Praze

Zdravotní péče – fakultní nemocnice pro lidi s přechodovým vízem - mohou čerpat úhrady VZP, fungují UA pointy

Přichází hodně lidí s duševním onemocněním, s traumaty z války, lidí, kterým se v důsledku války zhoršil zdravotní stav a přicházejí děti a oběti sexuálního násilí.

Český červený kříž – linka 1221 pro zdravotní služby (tel. Pomoc)

Terapeutická linka Sluchátko – telefonní linky poskytují několik hodin zdarma

Česká asociace pro psychoterapii, Česká psychologická aliance pro globální změny – terapie.cz (anglicky, rusky)

– opatruj.cz (jak pracovat s traumaty)

JEDNOTLIVÁ ZAŘÍZENÍ POMÁHAJÍ LIDEM Z UKRAJINY

ELENA TULUPOVA

AMIGA – jsou členy Konsorcia nevládních organizací pracujících s migranty v ČR (sdružuje 15 organizací, které poskytují pomoc migrantům), od začátku války tady pracují dobrovolníci, kteří dávají dohromady databázi organizací, psychologů a psychiatrů, kteří mají zájem pomáhat a kteří mluví rusky a ukrajinsky. Někteří jsou z řad příchozích.

Celkem asi 50 odborníků.

Zároveň pomáhají s ubytováním atd.

Je třeba podpora při zapojení ukrajinských odborníků – oficiální uznání jejich odbornosti, výuka češtiny!

Je třeba propojení a spolupráce s českými organizacemi!

Je potřeba vytvářet programy pro ženy!

Existuje omezený počet odborníků, malá kapacita ve stávajících zařízeních – co s tím?

Je třeba vytvořit fungující síť, propojení organizací!

MARTIN VLČEK

CENTRUM PSYCHOSOCIÁLNÍ MEDICÍNY

dokončují byty pro své klienty, ubytovávají lidi přicházející z Ukrajiny (ženy a děti) – zatím bydlí 16 dětí a 13 matek a 2 senioři. Výhledově ubytují cca 60 lidí. Do budoucna bude k dispozici ještě pět šest bytů. Koupili vybavení pokojů, notebooky pro děti, mají hernu pro děti, dočasně by se dala zařídit miniškola.

Zařizují zdravotní péči, tzn. vzali je do stavu a zařizují i obvodní a odborné lékaře.

Zbývá dořešit sociální dávky.

Získali i finance na bydlení (dotace pro kliniku na rok).

Zdravotní věci jsou schopni zařizovat i nadále, potřebují ale bližší spolupráci ohledně sociální podpory (služby, sociální dávky, sociální podpora – volný čas).

Magistrát by měl přispět finančně na bydlení – do budoucna.

BLANKA KAŠPAROVÁ

SYMPATHEA

malá organizace, podporující rodinné příslušníky lidí s duševním onemocněním, která zprostředkovala ubytování několika rodin a zprostředkovala umístění dětí do škol.

Vše nahlášeno na Ministerstvu zdravotnictví.

DANIEL DÁREK

KRAJSKÝ PROTIDROGOVÝ KOORDINÁTOR

rizika:

- uživatelé substitučních látek, kteří přicházejí z Ukrajiny, mají jiný způsob přechodu „na čistý stav“ používají nesrovnatelně vyšší dávky metadonu, tedy saturaci místo nízkoprahových zařízení
- TBC
- Hepatitida
- AIDS

Na Ukrajině je velmi malá proočkovanost lidí, míň navštěvují lékaře, léčí se sami, přelécují se antibiotiky sami, mají narušenou imunitu v důsledku stresové situace, hrozí nám tak více nákazy.

Centra pomoci posílají lidi, u kterých mají podezření na tbc, do nemocnice (Bulovka a VFN?).

Národní centrum závislostí bude situaci lidí přicházejících z Ukrajiny monitorovat

VSTUPY

MARTIN VLČEK vyslovil názor, že substituce uprchlíků není tak aktuální, protože přicházejí z velké většiny ženy a děti, zatímco muži téměř žádní.

ELENA TULUPOVA zdůraznila nutnost nepodceňovat nákazy infekčními chorobami.

PAVEL NOVÁK vyzval ke zmapování potřeb uprchlíků (materiálně-technická pomoc, bydlení, školství...)

PŘÍSPĚVKY Z MAILŮ

Apolinář – 20. 4. 2022 celostátní setkání na téma substituce
Spolupracuje i Psychiatrická klinika Kyjev.
Sananim – poradenská linka

ALENA HAVELKOVÁ ZDRAVOTNÍ ODBOR

seznámila ostatní s možnostmi finanční pomoci:

Magistrátní dotační program – aplikace, kam se hlásí lidé, kteří ubytovávají uprchlíky
Magistrát a SČ kraj – lidé mohou využívat státní a krajskou podporu
Ministerstvo vnitra – vyhlásilo finanční pomoc
Ministerstvo práce a sociálních věcí – vyhlásilo finanční pomoc
Ministerstvo vnitra má dotační program – je třeba podat žádost

PETR HUDLIČKA FOKUS

dobrovolníci z řad Fokusu pomáhají v Kongresovém paláci, zřizují centra pro výuku jazyka, poskytli jeden byt pro rodinu z Ukrajiny;
Je potřeba vyřešit peníze na bydlení – jako neziskovka peníze dostávat nemůžou.
Poskytují služby pro uprchlíky – CDZ, a to i sociální, zdravotní a další, tedy i služby mimo oblast, kterou mají v gesci.
Poskytují základní poradenství.
V dlouhodobějším výhledu budou potřebovat tlumočníky (měli by být honorováni).
Cílová skupina – lidé s psychickým onemocněním, ale i v náhlé krizi.

VSTUPY PAVEL NOVÁK

Metropolitní zdravotnický servis by se mohl stát koordinátorem nabízených aktivit pro uprchlíky organizacemi jako Greendoors, Fokus ad. Důležité je zaměstnávání uprchlíků.
Je tady široká škála organizací, které mohou vtažovat lidi z Ukrajiny do své činnosti v rámci jejich odbornosti.

ELENA TULUPOVA

Největším problémem je uznání odbornosti lékařů – zatím mohou fungovat jako stážisti ve Fakultních nemocnicích. Ukrajina by měla zaslat ČR žádost, ale stejně asi není vůle, aby ukrajinští lékaři zůstávali v českých nemocnicích – běžná výmluva – neumí česky. Další problém ukrajinských lékařů je jejich špatná orientace v českém zdravotnickém systému, v úhradách pojišťoven atd.

MARTIN HOLLÝ

Stáže by mohly být ukrajinským lékařům umožněny v psychiatrických léčebnách.

MARTIN HOLLÝ PSYCHIATRICKÁ LÉČEBNA BOHNICE

V léčebně došlo k nárůstu pacientů. Nejde však pouze o uprchlíky, ale i o české pacienty, kteří v současné době prožívají velkou psychickou zátěž.
Pro pacienty z Ukrajiny je nutné zajištění kontinuity léčby (přicházejí bez léků apod.)
Důležité je vytváření pracovních míst a možností ubytování zaměstnanců.

VSTUPY PAVEL NOVÁK

Je potřeba lidí z Ukrajiny, kteří odcházejí z léčebny, navázat na CDZ a terénní služby.

ELENA TULUPOVA

Navrhuje – pokud ukrajinští psychologové a psychiatři usoudí, že jejich člověk potřebuje psychiatrickou péči, může ho do léčebny doprovodit a poskytnout tlumočnické služby.

MARTIN HOLLÝ

Příjem probíhá klasickým způsobem přes příjmový pavilon nebo krizová centra. Doprovod ale velmi uvítají.

MARTIN VLČEK

Mají v zařízení jednak lidi, kteří přišli do Čech už s nemocí, a lidi, kteří trpí teď v důsledku toho, co prožili a prožívají (většinou jde o matky s dětmi, které mají muže a tatínky ve válce). Uvítají pro své ubytované ženy ukrajinské psychology a psychiatry.

MARTIN HOLLÝ

Jak mluvit s lidmi přicházejícími z Ukrajiny? Rusky? Česky?
Většinou se mluví rusky, protože není zbylí. Nespojují si to s agresorem?

ELENA TULUPOVA

vždycky je dobré se na začátku rozhovoru zeptat

ÚHRADA BYDLENÍ

Ministerstvo vnitra – podpora bydlení – vypsáno **PAVEL POŠLE**
výše již uvedeno

Ministerstvo práce a sociálních věcí – vypíše

Ministerstvo vnitra má dotační program – je třeba podat žádost

Magistrátní dotační program – aplikace, kam se hlásí lidé, kteří ubytovávají uprchlíky

Magistrát a SČ kraj – lidé mohou využívat státní a krajskou podporu

Elena slíbila doplnit kontakty na ukrajinské lékaře.

Ad 2) Aktuality v rámci Reformy – sdílení informací

FINANČNÍ PODPORA REFORMY

JINDŘICH EXNER

SOCIÁLNÍ ODBOR MAGISTRÁT

doplňková síť pro sociální služby – dorozdělení peněz pro letošní rok

návrh schváleny regionálním koordinátorem Reformy (Pavel N.)

půjde do komise a pravděpodobně na podzim proběhne schvalování, aby mohli být zařazeni do krajské sítě sociálních služeb.

snížení objemu peněz – na ministerstvu se domlouvá dofinancování

květnové zasedání zastupitelstva – tam by se měly rozdat peníze na rok 2022

---

snížení objemu peněz od MPSV na sociální služby

na letošní rok je v rámci Prahy méně peněz na sociální služby – valorizace mezd a další navýšení způsobí pokles o 220 mil

v době rozpočtového provizoria rozdělili peníze jen na první tři měsíce (podle loňska),

ted' půjde další suma na pokrytí duben až prosinec – kdy???

čeká se na grantový program MZ ČR pro CDZ a pro multidisciplinární týmy, aby dotace z MPSV šly souběžně, jak pro CDZ, tak pro zbytek služeb –

navýšení kapacit sítě sociálních služeb pro rok 2023 - žádost musí být podána do 30. 6. 2022

REFORMA PÉČE O DUŠEVNÍ ZDRAVÍ – NAVÝŠENÍ KAPACIT:

- navýšení kapacity pro pobytovou službu
- připravit se na propouštění z mimopražských zařízení a z Bohnic
- podpora krizového týmu Fokusu
- podpora pro zajišťující týmy – děti...
- plánovaná dětská centra duševního zdraví
- pro centra není dostatek personálu (Martin Hudlička), pomáhá zdravotní grant z Magistrátu

MARTIN HOLLÝ

multitým pro seniory

- potřeba zlepšit funkčnost – „rozhýbat“
- řešit důsledky covidu
- zlepšit strukturu ve skupině
- gerontopsychiatrický tým – budování vnitřní struktury v léčebně, nemocnice teď využívá přes svoji nadaci budoucí seniorské byty pro matky s dětmi z Ukrajiny

DANIEL DÁREK

- děti se potýkají s realitou, na kterou nebyly připravené
- mezi největší problémy patří sebepoškozování, sexualita, sebevraždy
- je málo dětských psychologů a psychiatrů

Další setkání skupiny: 23.6.2022

3.11.2022

- vždy od 10,00 hod.

Tento dokument byl zpracován v rámci projektu „Deinstitucionalizace služeb pro duševně nemocné“, reg. číslo: CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0006213, který je realizován Ministerstvem zdravotnictví ČR v rámci Operačního programu Zaměstnanost spolufinancovaného z Evropského sociálního fondu.